

[Socialministeren.]

bestemt sammensætning af nævnet, men skitserede forskellige muligheder. Spørgsmålet om etablering af amtsankenævn har endvidere været drøftet i et af indenrigsministeren nedsat udvalg, der har beskæftiget sig med statsamternes fremtid og herunder også med statsamternes opgaver som ankeinstans i afgørelser efter sociallovgivningen. Udvalget foreslår, at der etableres amtsankenævn som selvstændige organer i tilknytning til amtskommunerne, således at amtsrådene får indflydelse på nævnenes sammensætning.

I overensstemmelse med udvalgets indstilling foreslås, at amtsankenævnet får 3 medlemmer, hvoraf 2 udpeges af amtsrådet blandt dets medlemmer. Det tredje medlem, formanden, foreslås udpeget af socialministeren og skal efter forslaget opfylde samme uddannelsesmæssige krav, som efter lov om den sociale ankestyrelse gælder for ankecheferne, det vil sige, at formanden skal have bestået juridisk, statsvidenskabelig, økonomisk eller anden dermed ligestillet eksamen.

Jeg vil gerne understrege, at amtsankenævnene, der skal afløse statsamterne på dette område, er et afgørende led i det samlede ankesystem, som er foreslået af socialreformkommissionen. Ankenævnene, der efter forslaget får socialcentret som sekretariat og derved sikres sagkundskab i det sagsforberedende arbejde, vil gennem de forslag til ændringer i en række sociale love, der samtidig er forelagt for tinget, kunne medvirke til at aflaste den sociale ankestyrelse. Blandt andet med dette sigte foreslås bestemmelsen om amtsankenævnet sat i kraft den 1. juli i år.

På baggrund af bistandslovens regler om, at visse afgørelser skal træffes i det regionale revaliderings- og pensionsnævn, stilles forslag om, at der i Københavns og Frederiksberg kommuner etableres et nævn svarende til de nævn, der allerede er lovfæstet for amtskommunerne. Endelig stilles forslag om at ændre bestemmelsen i § 18 om de regionale revaliderings- og pensionsnævn, således at antallet af medlemmer udvides fra 7 til 8, og at amtmanden udgår som fast medlem. Ved den foreslåede ændring af nævnets sammensætning formindskes antallet af

amtsrådsmedlemmer fra 3 til 2 samtidig med, at der optages 2 medlemmer valgt af kommuneforeningen og blandt kommunalbestyrelsens medlemmer, således at der gives plads også for den kommunale sagkundskab på det sociale område.

Lovforslaget omfatter endelig en række ændringsforslag, der til dels er inspireret af de kommunale organisationer og Københavns og Frederiksberg kommuner. Det drejer sig dels om ophævelse af reglerne om regulativer for kommunernes og amtskommunernes social- og sundhedsforvaltninger og indberetninger om disse forvaltningers virksomhed, dels om ændringer i udbygningsplanerne.

Det foreslås, at lovens § 11 (om udbygningsplaner) bringes på linie med de tilsvarende regler i skolestyrelsesloven, således at det klart kommer til at fremgå, at initiativet til udarbejdelse af udbygningsplaner på den kommunale del af det sociale område ligger hos kommunalbestyrelsen.

Desuden foreslås reglerne om planernes godkendelse ændret, idet det som hovedregel må anses for uhensigtsmæssigt efterfølgende at godkende eller forkaste den enkelte plan. Hvis staten skal påvirke den kommunale planlægning, bør det hovedsagelig ske ved forudgående at angive retningslinier for kommuners og amtskommuners planlægningsarbejde. Dette gælder også, når den enkelte udbygningsplan ikke umiddelbart er i overensstemmelse med den centrale målsætning, hvorfor der gennem reglerne om, at planen skal godkendes efter førstkommande revision, åbnes mulighed for konkrete forhandlinger mellem stat, amtskommune og kommune i det år, som foreløber, inden der skal træffes beslutning om godkendelse af planen.

Med disse bemærkninger skal jeg anbefale lovforslaget til tingets hurtige og velvillige behandling.

Jeg skal endvidere tillade mig for det høje ting at fremsætte:

*Forslag til lov om ændring af lov om offentlig forsorg. (Ændret klageadgang),
forslag til lov om ændring af lov om omsorg for invalidepensionister og folkepensionister. (Ændret klageadgang),*

[Socialministeren.]

forslag til lov om ændring af lov om social bistand. (Ændret klageadgang),

forslag til lov om ændring af lov om revalidering. (Ændret klageadgang) og

forslag til lov om ændring af lov om børne- og ungdomsforsorg. (Ændret klageadgang),

Lovforslagene er en konsekvens af, at forslaget til ændring af den sociale styrelseslov indeholder bestemmelse om oprettelse af amtsankenævn, der skal virke som regionale ankeinstanser fra 1. juli 1975.

Forslagene er tillige et led i bestræbelserne på at begrænse tilgangen af sager til den sociale ankestyrelse. Oprettelsen af den sociale ankestyrelse den 1. juli 1973 medførte en meget betydelig stigning i antallet af sager, der indbringes for en central ankeinstans, og den forøgede sagsmængde har vist sig ikke kun at være begrænset til en kortere overgangsperiode. Der blev derfor allerede med bistandslovens vedtagelse gennemført begrænsninger i klageadgangen vedrørende sager om optagelse på institution og om betalingen herfor. Med amtsankenævnenes oprettelse inden bistandslovens ikrafttræden er der skabt mulighed for at gennemføre begrænsninger svarende til bistandslovens allerede i 1975 i børneforsorgsloven, omsorgsloven og forsorgsloven.

Jeg har imidlertid fundet det nødvendigt at søge gennemført yderligere begrænsninger i klageadgangen i forbindelse med amtsankenævnenes etablering. De sagsområder, hvor ankeadgangen hensigtsmæssigt vil kunne begrænses, er bl.a. afgørelser om hjælpemidler truffet i henhold til revalideringsloven og omsorgsloven (og fra 1. april 1975 i henhold til bistandsloven).

Afgørende for vurderingen af, om ankeadgangen vil kunne begrænses, har for hjælpemiddelsagerne været, at der er tale om skønsmæssige afgørelser, hvor skønnet især forudsætter et kendskab til klagerens personlige forhold og omgivelser. Hertil kommer, at amtsankenævnene gennem deres sammensætning og arbejdsform må anses for bedre egnede end den nuværende ankeinstans til at træffe disse skønsmæssige afgørelser.

Ved ændringer i de gældende klageregler inden for den sociale lovgivning tilsigtes der en samlet formindskelse af sagsmængden i den sociale ankestyrelse på ca. 10 pct.

Med disse bemærkninger skal jeg anbefale lovforslagene til folketingets hurtige og villige behandling.

Endvidere skal jeg for det høje ting tillade mig at fremsætte *forslag til lov om ændring af lov om offentlig sygesikring. (Ændret klageadgang m.v.).*

Lovforslaget er som de øvrige nys nævnte lovforslag en konsekvens af oprettelsen af amtsankenævn. Inden for sygesikringsloven vil amtsankenævnene i visse tilfælde skulle varetage de opgaver, der tidligere har påhvilet sikringsstyrelsen som klageinstans.

Dernæst er forslaget et led i de ovenfor omtalte bestræbelser på at lette sagspresset på den sociale ankestyrelse ved at afskære adgangen til at indbringe visse afgørelser for ankestyrelsen. Det drejer sig også her især om afgørelser af skønsmæssig karakter, der forudsætter kendskab til klagerens personlige forhold m.v.

Herudover indeholder forslaget bestemmelse om en vis begrænsning af tilskud til briller, særlig til anskaffelse af brillestel. Derimod vil den offentlige sygesikring fortsat yde tilskud til særlig kostbare brilleglas. Økonomisk vanskeligt stillede personer vil kunne hjælpes efter de sociale pensionslove og lov om offentlig forsorg. Besparelsen i tilskuddet til briller anslås til ca. 50 mill. kr.

Ikrafttrædelsen foreslås 1. april 1975 vedrørende tilskud til briller, medens ændringerne vedrørende ankerreglerne foreslås at træde i kraft 1. juli 1975.

Sluttelig skal jeg tillade mig for det høje ting at fremsætte:

Forslag til lov om ændring af lov om folkepension. (Overførsel af opgaver fra socialministeriet til sikringsstyrelsen, ventetillæg samt ændret klageadgang m.v.).

forslag til lov om ændring af lov om ændring af invalidepension m.v. (Overførsel af opgaver fra socialministeriet til sikringsstyrelsen, ændret klageadgang m.v.) og

forslag til lov om ændring af lov om pension og hjælp til enker m.fl. (Overførsel af opgaver fra socialministeriet til sikringsstyrelsen, ændret klageadgang m.v.).

Lovforslagene har til hensigt at gennemføre en del administrative ændringer i de sociale pensionslove. Endvidere foreslås indført en ny ventetillægsordning i folkepen-